

ikke, hvor lang Tid, Rigsdagen sad inde derefter, men at Sagen ikke blev bragt videre, kan forklares derved, at Rigsdagen nogen Tid efter Betænkningens Afgivelse blev sluttet. Men i den følgende Samling blev det Lovforslag, der havde givet Anledning til Udvalgsbetænkningen forelagt igen og henvist til et Udvalg. Men der blev ikke gjort mere ved Sagen. Sagen blev liggende i Udvalget, og deri tror jeg ligger et Fingerpeg om, at man har haft den Forestilling, at den Vej, man var inde paa, ikke vilde være fremkommelig til at bringe Sagen til sin endelige Løsning.

Men naar nu det ærede Medlem siger, at dette med de „18 Gange“ har i 1872 været Udvalgets Flertals Standpunkt, og at det i 1877—78 har været private Forslagsstilleres og for øvrigt ogsaa den Gang et Udvalgsflertals Standpunkt, saa er det jeg siger, at det er kun tilsyneladende, at det ærede Medlem kan gøre gældende, at Erstatningen, som vi nu foreslaar, er større og væsentlig større end den Erstatning, der tidligere har været foreslaet fra Folketingets Side. Det er kun rent tilsyneladende. Det ærede Medlems Fejltagelse ligger deri, at han kun har stirret paa Tallet 18, og han mener saa, at 18 i 1872 og 18 i 1899 maa blive et og det samme. Det ærede Medlem har imidlertid glemt, at 18 ikke er det eneste Tal, der kommer i Betragtning i dette Forhold. Naar man vil se, hvad Tallet 18 til de forskellige Tider betyder som Erstatning og navnlig som Erstatningsudredelse for Yderen, kommer man til det Resultat, at Tallet 18 i 1872 og ogsaa senere betyder væsentlig mere som Udredelse for Yderne end det samme Tal betyder i 1899. Man maa nemlig der huske paa Renteaflydningen. Hvis Forslaget i 1872 var blevet til Lov, skulde hver enkelt Tiendeyder skaffe de 18 Gange Tiendens Værdi til Veje kontant, men den Gang var en meget almindelig Rente endogsaa for meget fine Prioriteter — $4\frac{1}{2}$ pCt., saa den Tiendeyder, der skaffede disse 18 Gange Tiendens Beløb til Veje ved egen Hjælp, fik en ret betydelig Rentebyrde. Det havde ogsaa Udvalgsflertallet for Øje, og derfor foreslog det i Betænkningen, at det skulde staa Yderen frit for i Stedet for at betale kontant 18 Gange Tienden at afgøre det ved Udstedelsen af en 4 pCts. Panteobligation lydende paa 20 Gange Tiendens Beløb. Nu er der jo i det Lovforslag, der her foreligger, aabnet Tiendeyderens Adgang til at afgøre de 18 Gange Tienden, som efter Lovforslaget falder paa deres

Part, ved Udstedelse af Obligationer til Statskassen, som skulle forrentes med $3\frac{1}{4}$ pCt. Hvad vil nu det sige? Ja, hvis man f. Eks. for at tage et rundt Tal vil regne med en Tønde Byg til 10 Kr., vilde efter Forslaget i 1872 denne Tønde Byg være at multiplicere med 20, saaledes at den kapitaliseret bliver 200 Kr., som skulde forrentes med 4 pCt., hvilket altsaa vil blive 8 Kr., som Tiendeyderen vil komme til at yde hvert Aar for en Tønde Byg. Efter Lovforslaget her vil den samme Tønde Byg være at multiplicere med 18, hvilket altsaa bliver 180 Kr., og disse 180 Kr. ville være at forrente med $3\frac{1}{4}$ pCt. eller med 5 Kr. 85 Øre. Det ærede Medlem vil altsaa se, at det, vi have foreslaet som Erstatning, passer udmærket godt med, hvad der blev foreslaet i 1872, idet det, vi ønske at lægge paa Tiendeyderen, netop svarer til $\frac{3}{4}$ af, hvad man i 1872 vilde lægge paa Tiendeyderen. Lige over for Tiendetagerne stiller Forholdet sig jo væsentlig paa samme Maade, fordi de ikke længere kunne anbringe den Kapital, de faa for Tienden, til $4\frac{1}{2}$ pCt., som de kunde anbringe den til i 1872. Et lille Eksempel vil vise det klart. I 1872 var Kursen paa 4 pCts kongelige Obligationer ca. 90, i 1899, hvor vi netop befinde os i et Øjeblik, hvor vi vide, at alle Kurser momentant ere stærkt trykkede, er Kursen for $3\frac{1}{2}$ pCts kongelige Obligationer 94—95. Det ærede Medlem ser altsaa der, at der er dog nogle Tal, som ogsaa maa tages med i Betragtning, naar man vil sammenligne dette Forslag med Udvalgsflertallets Betænkning i 1872, men dem har det ærede Medlem meget flot set bort fra.

Jeg skal gentage, hvad jeg sagde ved 1ste Behandling, at jeg tror ikke, man kommer nogen Vegne med Forsøg paa Tiendeaflysning, naar man ikke vil give Tiendetageren en saadan Erstatning, som jeg kalder rundelig, og som maaske ogsaa nogle Tiendetagere ville finde rundelige, men som maaske andre Tiendetagere ikke ville kalde saaledes. Naar jeg tror, at man bør gaa den Vej, er det ingenlunde, fordi jeg mener, man i Landstinget skulde være beskæftiget med sine egne personlige, private, økonomiske, egennyttige Interesser, som det ærede Medlem kaldte det, men fordi jeg tror, at man lige saa lidt deroppe, som man vil det i Folketinget, vil ofre nogen af de private Interesser, som Landstinget og Folketinget hver for sig anser for at være berettigede og lovfæstede. Jeg skal derfor tillade mig at